

Veiledning av nyutdannede lærere og barnehagelærere

Evalueringen viser at nytilsatte nyutdannede har positive erfaringer med veiledningen. Den viser også at nyutdannede som har fått eller får veiledning er mer positive i vurderingen av sitt første år i jobb, sammenlignet med de som ikke har fått veiledning. Både veiledere og veisøkere opplever at veiledningen er bedre der veileder har veilederutdanning.

RAPPORT | SIST ENDRET: 05.12.2016

Tittel:

Veiledning av nyutdannede barnehagelærere og lærere

Rapporten:

Evaluering av veiledningsordningen. Sluttrapport.

Forfatter:

Rambøll

Utgiver:

Rambøll management

År:

2016

Om evalueringen

Rambøll har på oppdrag fra Utdanningsdirektoratet utført en evaluering av Programmet «Veiledning av nyutdannede lærere og barnehagelærere» som ble etablert i 2003. Evalueringen har følgende to

hovedspørsmål:

1. Bidrar veiledningsordningen til å sikre en god overgang mellom utdanning og yrke og til å rekruttere, utvikle og beholde dyktige barnehagelærere og lærere?
2. Gir veilederutdanningen kompetanse og ferdigheter til god utøvelse som veileder?

Her kan du lese delrapporten fra evalueringen.

Veiledning kan redusere «praksissjokket»

Både veiledere og nyutdannede mener at overgangen fra en trygg studiesetting der studentene kun er ansvarlige for seg selv, til yrkesliv, der de også er ansvarlige for andre kan oppleves som et «praksissjokk». De nytilsatte nyutdannede oppgir at veiledningen gir dem trygghet og bevisstgjøring av egen kompetanse, at de utvikler seg som yrkesutøvere og at de blir mer komfortable i rollen som barnehagelærer/lærer. Veiledningen (alene) kan ikke forklare den nytilsatte nyutdannedes opplevelse av mestring. Et godt arbeidsmiljø med støtte fra kollegaer og ledelse og mulighet for faglig samarbeid er viktige faktorer for opplevelsen av mestring.

Variasjon i organisering

Det er stor grad av variasjon i organiseringen av veiledningsordningene. Lokal tilpasning er sentralt, fordi dette gjør det mulig å skape en veiledningsordning som er tilpasset barnehage- og skoleeiers behov og situasjon, og som tar hensyn til barnehagelæreres og læreres ønsker og behov. Organiseringen har lite å si for brukernes tilfredshet. De viktigste suksessfaktorene er tilliten mellom veileder og nyutdannet, samt avsatt tid og jevnlig møter.

Veilederutdanningen forandrer veiledningspraksis

Før- og ettermålingen blant kandidatene ved veilederutdanningen 2015/2016 viser at de som har fullført utdanningen har en annen forståelse av rollen som veileder enn de hadde før utdanningen. 98 prosent av kandidatene som har svart på spørreundersøkelsen oppgir at veilederutdanningen kommer til å ha innvirkning på veiledningspraksisen deres. Både veiledere og veisøkere opplever at veiledningen er bedre der veileder har veilederutdanning.

Veilederutdanninger er ulikt organisert, med hensyn til målgruppe, forholdet mellom teori og praksis, organisering av undervisning, samt hvilken faglitteratur som benyttes. De fleste av studiene er primært samlingsbaserte.

